

בית משפט לתביעות קטנות בעכו

ת"ק 16-11-2918 פנחס נ' מכללת מגמות (2012) בע"מ

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת זהבה (קאודרס) בנר

תובע רז פנחס

נגד

נתבעת מכללת מגמות (2012) בע"מ

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24

העובדות

1. לפני תביעת התובע לפיצוי ללא הוכחת נזק, מכח סעיף 30א לחוק התקשורת(בזק ושידורים)תשמ"ב-1982 (להלן – החוק). התובע טוען כי הנתבעת שיגרה לו ביודעין דבר פרסומת בניגוד לחוק ולפיכך, הוא זכאי לפיצויים לדוגמא בגובה 1,000 ש"ח. התביעה הוגשה בסיועה של חברת "ספאם אופ טכנולוגיות בע"מ". בתביעה נטען כי ביום 20.8.15 התקבל במכשיר הסלולרי של התובע דבר פרסומת ששיגרה הנתבעת באמצעות מסרון, בניגוד להוראות החוק. במסרון נרשם: "מעוניין בהכנסה נוספת ממסחר מקצועי במניות? הצטרף לקורס מעשי מהמרצים המובילים בתחום והגדל את הכנסתך החודשית. לפרטים: סמס את שמך! הסר 0". המסרון נשלח ממס' טלפון נייד שהופיע על הצג. התובע טען כי ההודעה הנ"ל מעודדת את הציבור לרכוש מוצריה או שירותיה של הנתבעת או להוציא כספים בדרך אחרת, ולפיכך, היא עולה כדי דבר פרסומת בהתאם להוראות החוק. הנתבעת, נטען, עולה כדי "מפרסם" על פי הוראות ס' 30א(א) לחוק, שכן שמה או מענה מופיעים בדבר הפרסומת או בעמוד הנחיתה אליו מוביל הקישור שבדבר הפרסומת, כמען להתקשרות לשם רכישתו של נושא דברי הפרסומת. עוד נטען כי דבר הפרסומת שוגר לתובע מבלי שהתובע נתן הסכמתו המפורשת מראש ובכתב לקבלת דבר הפרסומת, ובניגוד להוראת ס' 30א(ב) לחוק. בדבר הפרסומת לא צוינו שם או דרכי יצירת הקשר עם המפרסם, בהתאם לחוק. במעשיה ובמחדליה, נטען, הטרידה הנתבעת את התובע וכפתה עליו להיחשף למסרים פרסומיים בלתי רצויים. לפיכך, על הנתבעת לפצות התובע פיצוי לדוגמא, שאינו תלוי בנזק, בסך 1,000 ₪. נטען כי על פי הוראות ס' 30א(ג)(1) לחוק רשאי ביהמ"ש לפסוק פיצוי לדוגמא בסך של עד 1,000 ₪ בשל כל דבר פרסומת אשר שוגר לתובע ביודעין בניגוד להוראות החוק.

בית משפט לתביעות קטנות בעכו

ת"ק 16-11-2918 פנחס נ' מכללת מגמות (2012) בע"מ

תיק חיצוני:

1 נטען כי הנתבעת שיגרה את דברי הפרסומת ומכאן שקמה חזקה לפיה היא עשתה זאת ביודעין.
2 עוד נטען כי בהתאם לפסיקת ביהמ"ש העליון בבואם לפסוק פיצוי לדוגמא על פי החוק, על בתי
3 המשפט לראות ברף העליון שהציב המחוקק – 1,000 ₪ את נקודת המוצא.
4 בנסיבות העניין, נטען – שיקולי אכיפת החוק והרתעה מפני הפרתו, עידוד הנמען למימוש זכויותיו,
5 כמו גם היקף ההפרה – מצדיקים פסיקת פיצוי מקסימלי.
6 במכתב שצורף לתביעה מטעם חברת "ספאם אוף טכנולוגיות בע"מ", נטען כי מאחורי הפרסום
7 עומדת חברה בשם "מכללת מגמות", לגביה נטען כדלהלן:
8 א. "מכללת מגמות" היא חברה פרטית המאוגדת בישראל, הפועלת תחת השם המסחרי "מכללת
9 מגמות" ועוסקת בלימודי שוק ההון. העתק נסח חברה של הנתבעת צורף וסומן 1.
10 ב. לפי המידע הקיים ברשות חברת "ספאם אוף", צד ג' קיבל הודעה בנוסח זהה, שנשלחה מאותו
11 המספר – הכוללת מנגנון השארת פרטים והסרה זהה. אותו אדם אחר שקיבל את ההודעה, שלח
12 לצורך בירור זהות שולח ההודעה בקשה שיחזרו אליו תחת השם "אולג" בהתאם לכתוב בהודעה.
13 העתק צילום מסך בו מתועדת ההודעה, אליה השיב אותו אדם אחר את המילה "oleg", במטרה
14 לזהות את המפרסם, צורף וסומן 3.
15 לאחר שהשאיר את הפרטים, התקשרו נציגי הנתבעת אליו, פנו אליו בשמו, הזדהו בשם "מכללת
16 מגמות", אמרו שהם מתעסקים בהעברת קורסים למסחר במניות, ומסרו שכתובת אתר האינטרנט
17 שלהם הינה megamot.co.il. נתונים אלו, נטען, תומכים בכך, כי מכללת מגמות הם העומדים
18 מאחורי משלוח כל אותן הודעות.
19 העתק תמלול שיחה מיום 20.9.15 אשר התקבלה אצל אולג, המלמדת כי הנתבעת היא המפרסם
20 העומד מאחורי שיגור ההודעות צורף וסומן 4.
21 ג. כעולה מאישור איגוד האינטרנט הישראלי הנתבעת רשומה כבעלים של הכתובת
22 "megamot.co.il". האישור צורף וסומן 5.
23 ד. חיפוש פשוט בגולל מעלה של "מכללת מגמות", כפי שנמסר בשיחה, מגיעים לאתר הנתבעת
24 בכתובת "megamot.co.il".
25 2. בכתב הגנתה הכחישה הנתבעת את טענות התובע.
26 הנתבעת טענה להעדר יריבות בינה לבין התובע שכן היא חברה בע"מ המנהלת מכללה ללימודי שוק
27 ההון, והיא לא הגורם אשר שלח את הודעת ה"ספאם" ודין התביעה כנגדה להימחק.
28 נטען כי שפי שניתן לראות מההודעה, בהודעה שנשלחה לכאורה לתובע, אין אזכור לנתבעת או
29 לכתובת מייל של הנתבעת או למספר של הנתבעת או לכל עניין הקושר את הנתבעת להודעת
30 ה"ספאם" שנשלחה לתובע.
31 כן נכתב כי מבדיקה שערכה הנתבעת בקשר עם מס' הטלפון ממנו לכאורה נשלחה ההודעה, עולה כי
32 הנתבעת אינה הגורם ששלח את ההודעה, לא היא בעצמה ולא גורם מטעמה וממילא אינה מקודמת
33 בדרך זו.

בית משפט לתביעות קטנות בעכו

ת"ק 16-11-2918 פנחס נ' מכללת מגמות (2012) בע"מ

תיק חיצוני:

1 נטען כי התובע לא הוכיח כי הנתבעת שלחה את ההודעה מושא התביעה, ויתכן כי ההודעה נשלחה
2 ע"י גוף שיווקי אשר משרת גופים נוספים.

3 נוכח האמור, הנתבעת אינה עונה להגדרת "מפרסם" בחוק ולפיכך יש לדחות התביעה נגדה ולחייב
4 התובע בהוצאות.

5 3. ביום 7.2.17 התקיים לפני דיון בו נכחו התובע ונציג הנתבעת, מר רוז לוי.

6 ניסיון הפשרה שנערך בין הצדדים מחוץ לכותלי ביהמ"ש לא צלח.

7 **נציג הנתבעת** טען כי החברה "סופר ספיק" מפרסמת חברות שונות. הנתבעת לא לוקחת אחריות
8 לפרסום כי היא לא העבירה להם כל מידע או בקשה ובעבר עבדה איתם ועכשיו כבר לא.

9 כן נמסר כי חברה זו אינה קיימת כבר.

10 הנתבעת סירבה לפשרה שהציע ביהמ"ש. התובע הודיע בדיון כי הוא מקבל את הצעת ביהמ"ש בע"פ
11 לסילוק התביעה על סך 300 ₪. נציג הנתבעת מסר כי עמדתם תועבר תוך 14 יום.

12 4. ביום 15.2.17 הגישה הנתבעת הודעה לביהמ"ש. בהתאם להודעה היא אינה מעוניינת להתפשר
13 עם התובע מאחר והיא אינה הגורם ששלח אליו את הודעת ה"ספאם".

14 נטען כי בהודעה שנשלחה לתובע אין אזכור לנתבעת, לכתובת מייל שלה או למס' הטלפון שלה.

15 למיטב ידיעתה של הנתבעת ההודעה מושא התביעה נשלחה ע"י גוף שיווקי אשר אינו קיים עוד,
16 ששירת בין היתר גופים נוספים והנתבעת אינה אחראית לפעולותיו.

17 נוכח האמור, הנתבעת אינה עונה להגדרת "מפרסם" לפי החוק.

18 ביהמ"ש התבקש לדחות התביעה ולחייב התובע בהוצאות הנתבעת.

19 5. ביום 24.2.17 צרף התובע פס"ד שניתן בביהמ"ש השלום בבאר שבע - בת"ק 16-08-49215-17 פישר נ'

20 מכללת מגמות (2012) בע"מ (להלן: עניין פישר). נטען כי בהתאם לפסה"ד מיום 21.2.17, בתביעת

21 "ספאם" שנוהלה נגד הנתבעת, בעניין סוג ההודעות שמשגרת הנתבעת, לרבות סוג ההודעה ששוגרה
22 לתובע, ואשר עוסק באותן סוגיות, נפסק כי הנתבעת היא המפרסם אשר שיגר ביוזעין דברי פרסומת
23 לכל התובעים, בניגוד לחוק.

הכרעה

24 6. לאחר עיון בכתבי בי הדין, שמיעת הצדדים לפני ועיון בפסיקה, אני קובעת כי דין התביעה
25 להתקבל במלואה, מהטעמים הבאים:

26 7. אחריותה של הנתבעת –

27 סעיף 30 א לחוק התקשורת (בזק ושידורים) התשמ"ב-1982, ובכינויו "חוק הספאם", נועד להתמודד

28 עם תופעת הפצת "דואר זבל" או "ספאם", מסרים בעלי אופי פרסומי הנשלחים לנמענים שאינם

29 מעוניינים בהם במגוון דרכים שעלותן לשולח אפסית, כאשר הנזק הנגרם לנמען הספציפי אינו גדול,

30 אך התופעה בכללותה בלתי רצויה ומזיקה לציבור במספר היבטים (על השלכותיה השליליות של

31 תופעת הספאם ראה בהרחבה בעניין רע"א 1954/14 חזני נ' הנגבי (4.8.14), בעיקר בפסקה 2 לפסק

בית משפט לתביעות קטנות בעכו

ת"ק 16-11-2918 פנחס נ' מכללת מגמות (2012) בע"מ

תיק חיצוני:

- 1 – (הדיון) (ראה דברי כב' השופטת כרמית בן אליעזר בת"ק 2809-05-16 פנחס נ' טוטוקרד 5 בע"מ –
2 להלן: עניין פנחס).
- 3 7. החברות המסחריות מצאו להן, "דרכים יצירתיות" לעקוף את עניין הפרת הפרסום כך שהן אינן
4 משווקות את המסרים הפרסומיים באופן ישיר ללקוחות אלא מתקשרות עם חברות פרסום שיעשו
5 זאת עבורן.
- 6 וכפי שהיטיבה לתאר זאת כב' הרשמת הבכירה ליאורה וינשטיין בעניין פישר, פס"ד שניתן ביום
7 21.2.17, בעניינה של הנתבעת, שהעובדות בו זהות למקרה זה:
8 "ככל שמתרבות תביעות מסוג זה מוצאים גופים מסחריים דרך להמנע מהן על
9 ידי כך שלא עוד שולחים הם הודעות ישירות ללקוחותיהם הפוטנציאליים אלא
10 נעזרים בסוכנים שיעשו זאת עבורם. לאחר מכן הם יכולים לטעון כי התובע לא
11 תבע את הגורם הנכון, היות והיה עליו לתבוע את אותו סוכן (אשר אין דרך
12 להגיע אליו דרך הקישור המסופק בהודעה, שכן הקישור מוביל ללקוחת הסוכן,
13 במקרה הנוכחי הנתבעת) וכך מי שאליו הקישור מוביל יכול לרחוץ בנקיון כפיו
14 ומי ששלח את הקישור מתחבא מאחורי מי שאליו הקישור מוביל ואין דרך קלה
15 לאתר אותו."
- 16 8. ברע"א 7608/16 סמארט קלאב אחזקות בע"מ נ. בתיה כהן, התייחסה כב' השופטת חיות לסוגית
17 הטלת האחריות מכח סעיף 30א על מי שהתקשר עם אחר על מנת שישגר עבורו דברי פרסומת
18 (להלן: "הנהנה" ו"המשגר", בהתאמה) וקבעה כי זו מותנית בכך שניתן לייחס לנהנה אחריות
19 לפעולות השיגור של המשגר. זו כאמור תתגבש כאשר מי ששיגר את דברי הפרסומת פעל כשלוחו או
20 עובדו של האדם שדברי הפרסומת שוגרו עבורו.
- 21 עם זאת, כאשר המשגר לא פעל כעובדו או כשלוחו של הנהנה אלא כקבלן עצמאי, לא ניתן להטיל על
22 מזמין העבודה אחריות למעשי השיגור של הקבלן אלא בהתקיים אחד החריגים הקבועים בסעיף
23 15(3) לפקודת הנזיקין (דהיינו שהוא הרשה או אישר את המעשה שגרם לפגיעה או לנזק).
- 24 במקרה שנדון באותה בקשת רשות ערעור טענה התובעת בתובענה הייצוגית כי הוכח בביהמ"ש קמא
25 שהנהנות התירו למשגרת לשגר בשמן דברי פרסומת בניגוד לחוק או שלפחות ידעו שמשוגרים בשמן
26 דברי פרסומת ולא התנגדו.
- 27 בתביעת ה"ספאם בה דנה כב' השופטת חיות, נקבע כי היחסים בין הנהנית והמשגרת היו של מזמין
28 וקבלן עצמאי ועל כן בצדק נטען על ידי המבקשות כי לא ניתן להטיל אחריות עליהן כנהנות מכח
29 החזקה שבסעיף 30א(5) לחוק התקשורת (לפיו "חזקה על מפרסם ששיגר דבר פרסומת בניגוד
30 להוראות סעיף זה, שעשה כך ביודעין כאמור בפסקה 1, אלא אם כן הוכיח אחרת") היות והחוק
31 מחזיק את מי ששיגר ולא את הנהנה שבשמו נשלחו כמודע למעשיו. אולם התיק הוחזר לבית
32 המשפט קמא כדי שיכריע בתחולת החריג בסעיף 15(3) לפקודת הנזיקין שכן לא נדונה בבית המשפט
33 קמא השאלה האם התירו או הסכימו הנהנות בשתיקה לשיגור דבר הפרסומת או אף נקטו
34 באמצעים למנוע זאת.

בית משפט לתביעות קטנות בעכו

ת"ק 16-11-2918 פנחס נ' מכללת מגמות (2012) בע"מ

תיק חיצוני:

1 נחזור לעובדות תיק זה.
2 עובדות המקרה בעניין פישר בהן דנה כב' הרשמת ויינשטיין זהות למקרה זה.
3 גם בתיק זה, נקטה הנתבעת בכתב הגנתה בלשון מתמחקת בכל הקשור לחברה העומדת מאחורי
4 התוכן השיווקי במסרון, וכך בלשונה: "ההודעה נשוא כתב התביעה יכול שנשלחה ע"י גוף שיווקי
5 כזה או אחר, אשר משרת בין השאר גופים נוספים והנתבעת אינה אחראית על פעולות אלו." כמו"כ,
6 הנתבעת בחרה שלא להגיש הודעת צד ג' נגד אותה החברה ורק בדיון ציינה כי היא אינה עובדת
7 איתה יותר.
8 בעניין פישר נקטה הנתבעת באותו הקו. כב' הרשמת ויינשטיין ציינה לעניין זה כי הנתבעת עשתה כל
9 שלא לידה על מנת שזהות המשגרת לא תחשף באמצעותה:
10 "המלים – 1. "יכול ונשלחה" – במקום "נשלחה", 2. "גוף שיווקי כזה או אחר"
11 במקום "סופר ספיק", 3. "אשר משרת בין השאר גופים נוספים" במקום "אשר
12 משרת אמנם את הנתבעת אך לא רק אותה אלא גם גופים נוספים" - מלים אלה
13 מתחמקות ודומה כי מטרתן לאתרג את המשגרת כשהמטרה אינה רק שזהותה
14 לא תחשף אלא שעצם קיומה לא יהיה ברור מספיק - על מנת למנוע מצב בו
15 התובע ינסה לאתר את אותה משגרת באמצעות הנתבעת.
16 25. יתרה מכך הנתבעת לא הגישה הודעת צד ג' נגד אותה משגרת.
17 26. רק בדיון עצמו נקבה סוף סוף הנתבעת בשם אותה משגרת כשהיא
18 מציינת כי כבר אינה עובדת איתה יותר.
19 27. הנתבעת גם לא פרטה מהן הפעולות השיווקיות שאמורה היתה אותה
20 משגרת לבצע עבורה חוץ ממשלוח הודעות פרסומת לאנשים שלא בקשו זאת."
21
22 במקרה פישר נקבע כי נוכח התנהלותה זו, לא יכולה הנתבעת להנות מחסותו של החרוג בסעיף 15(3)
23 לפקודת הנזיקין ויש לראות בה כמי שהרשתה או אישררה את המעשה שגרם לנזק לתובע. הנתבעת
24 חוייבה לשלם לתובע סך של 1,000 ₪ והוצאות תביעה בסך 350 ₪.
25
26 8. מעורבותה של חברת "ספאם אוף" בהגשת התביעה – חברת "ספאם אוף", אשר מטרתה
27 המוצהרת לסייע לתובעים שנפגעו מהודעות "ספאם" לממש את זכות תביעתם, צמחה על רקע
28 הקמתן של כל אותן חברות פרסום המשגרות את דברי הפרסום. על הקשיים הטמונים בפעילותה של
29 זו עמדו בתי המשפט לתביעות קטנות בתביעות "ספאם" שהתבררו אצלם. בין היתר דובר על
30 בעייתיות עקב הסגת גבול מקצוע עריכת הדיון, תמרוץ כמות גדולה יותר של תובעים לממש את
31 זכותם לתבוע, דבר אשר עלול לפגוע באיזון שניסה החוק ליצור - מחד הרתעת חברות משליחת
32 הודעות "ספאם" ומאידך החשש למוטט עסקים אשר מעדו באופן נקודתי. תמרוץ מעין זה עלול
33 להוביל להתעת יתר ולתוצאות הרסניות מבחינת חברות שהיקף עסקיהן אינו גדול (ת"ק 2809-05-
34 16 פנחס נ' טוטוקרד 5 בע"מ (להלן – עניין פנחס)). מקובלת עלי הגישה שעל ביהמ"ש לנקוט משנה

בית משפט לתביעות קטנות בעכו

ת"ק 16-11-2918 פנחס נ' מכללת מגמות (2012) בע"מ

תיק חיצוני:

1 זהירות, ואף לשעות לטענות נתבעים אשר מתמודדים מול תופעה שהיא רחבת היקף מן התביעה
2 הפרטנית שנדונה בין כותלי ביהמ"ש (ראה עניין פנחס). אלא שבמקרה זה הנתבעת לא טענה כנגד
3 היקף פעילותה של חברת "ספאם אוף" ולא ברור מהו היקף תביעות ה"ספאם" שהוגשו בסיועה של
4 חברת "ספאם אוף" מולן נאלצה הנתבעת להתגונן.
5

6 נוכח האמור, אני קובעת כי האחריות למשלוח ההודעה מושתת במלואה על הנתבעת,
7 הנהנית, ולכן על הנתבעת לשלם לתובע סך של 700 ₪ וכן הוצאות משפט בסך 350 ₪.
8 הסכומים ישולמו תוך 30 יום מהיום, שאם לא כן, ישא סכום זה בהפרשי הצמדה וריבית כחוק עד
9 למועד התשלום בפועל.
10
11
12
13
14
15

16 ניתן היום, א' ניסן תשע"ז, 28 מרץ 2017, בהעדר הצדדים.
17

5.2

זהבה (קאודרס) בנר, שופטת

18
19
20
21